Dosarul nr. 2-750/2023
PIGD 2-23146237-15-2-13102023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

02 iunie 2025 or. Cantemir

Judecătoria Cahul (*sediul Cantemir)*
Instanţa compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Mihail Osadcii,
Grefier Ion Drangoi, Gabriela Darii,

cu participarea: reprezentantului reclamantei, avocatului Berescu Andrei, reprezentantului pârâtului Munteniță Dumitru, avocatului Apărece Oleg,

în lipsa: reclamantei Munteniță Maria și pârâtului Munteniță Dumitru, reprezentantului ATAS Sud STAS Cantemir și reprezentantului ATAS Sud STAS Cahul, înștiințați legal,

în sediul instanței, în ședință publică, desfășurată în limba română, în procedură contencioasă examinând cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Munteniță Maria către Munteniță Dumitru, cu privire la desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei de întreținere și stabilirea domiciliului copiilor minori,

A C O N S T A T A T:

Argumentele reclamantei expuse în cererea de chemare în judecată.

La data de 13 octombrie 2023, reprezentantului reclamantei Munteniță Maria, avocatul Berescu Andrei, împuternicit prin mandatul seria MA nr. 1574847 din 26.08.2023, s-a adresat în cadrul Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir cu cerere de chemare în judecată către Munteniță Dumitru, cu privire la desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei de întreținere și stabilirea domiciliului copiilor minori.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reprezentantul reclamantei Munteniță Maria, avocatul Berescu Andrei, a indicat că, la data 17.06.2015, a încheiat căsătoria cu pârâtul Munteniță Dumitru, căsătoria fiind înregistrată de către Primăria com. *****, r-nul Cahul, sub nr. 4.

De aproximativ 1 an, relațiile dintre soți s-au înrăutățit din toate punctele de vedere, certurile şi neînțelegerile devenind sistematice, respectiv soții au încetat să mai comunice între ei, luând decizia de a locui separat, deci de facto viață conjugală comună nu mai există. În asemenea circumstanțe, este evidentă imposibilitatea menținerii familiei, fapt pentru care solicită instanței de judecată desfacerea căsătoriei, fără acordarea unui termen de împăcare.

Făcând trimitere prevederilor art. 2 alin. (3), art. 37 alin. (3) din Codul familiei, susține că viața în comun a devenit imposibilă, considerent din care am înaintat prezenta cerință spre examinare şi soluționare instanței judecătorești.

În urma căsătoriei, la data ***** s-a născut Munteniță Cristian, la data ***** s-a născut Munteniță Emanuela şi la data ***** s-a născut Munteniță Daria, toți copiii avându-i ca părinți pe tata, Munteniță Dumitru şi mama, Munteniță Maria.

La fel, făcând trimitere prevederile art. 63 alin. (1)-(3) din Codul familiei, deoarece părinții nu au ajuns la un acord privind stabilirea domiciliului copiilor minori, dresăm

prezenta cerință spre examinare şi soluționare instanței judecătorești și motiv din care consideră necesar a atrage în proces în calitate le intervenient accesoriu a Direcției Generală Asistență Socială şi Protecție a Familiei Cahul, pentru emiterea actului de constatare a condițiilor de trai la domiciliul mamei şi avizului concluzie privind oportunitatea de a stabili domiciliul copiilor minori cu mama acestora.

Susține că, momentan minorii domiciliază cu mama Munteniță Maria şi se află la întreținerea cesteia, asigurându-i cu condiții adecvate pentru educație şi dezvoltare, motive din care solicităm instanței de judecată a stabili domiciliul permanent al copiilor minori Munteniță Cristian, născut la data *****, IDNP: *****, Munteniță Emanuela, născută la data *****, IDNP: *****şi Munteniță Daria, născută la data *****, IDNP: *****, cu mama acestora, Munteniță Maria, născută la data *****, IDNP: *****.

La fel, relatează că pârâtul în prezent acordă periodic ajutor pentru întreținerea copiilor, deși între acesta şi reclamantă a existat o înțelegere verbală, că toate cheltuielile privind educația şi întreținerea minorilor vor fi suportate în egală măsură de ambii, chiar dacă părinții vor locui separat, pârâtul însă cu regret contribuie financiar la întreținerea copiilor minori doar când dorește, nefiind conştient că copiii necesită sistematic achitarea unor sume bănești pentru creștere şi educare.

În astfel de condiții, în privința pârâtului consideră că urmează a fi dispusă încasarea forțată pensiei de întreținere pentru copiii minori, motiv din care adresează prezenta cerință spre soluționare instanței judecătorești.

Actualmente, reclamanta nu cunoaște şi nici nu deține careva informații privind locul de muncă oficial al pârâtului, însă din discuțiile cu acesta, ultimul i-a comunicat că lucrează peste hotarele R. Moldova.

Totodată, indicând asupra prevederilor art. 76 alin. (1)-(2) din Codul familiei, precum și luând în considerație faptul că reclamanta are cheltuieli permanente pentru alimentația și vestimentația copiilor, frecventarea instituției preșcolare şi școlare, inflația anuală crescândă, consideră astfel că ar fi rațional ca pârâtul să participe material la întreținerea copiilor minori tu o sumă fixă în cuantum de 3 000 (trei mii) lei lunar pentru fiecare copil, în total 9 000 (nouă mii) lei, din data depunerii acțiunii până la atingerea majoratului de către minori.

În cazul în care la materialele cauzei nu va exista dovada citării legale a pârâtului, cu copul asigurării dreptului la apărare şi proces echitabil, solicităm emiterea unui aviz publicitar pentru a fi citat public într-un ziar național, cu expedierea acestuia la adresa reprezentantului reclamantei.

În conformitate cu prevederilor art. 2, 35, 37, 63, 74, 76, 79 din Codul familiei al Republicii Moldova, art. 33, 38, 108, 166, 167 din Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, solicită admiterea integrală a acțiunii, desfacerea căsătoriei încheiate la data 17.06.2015 între Munteniță Dumitru şi Munteniță (Porumb) Maria, căsătorie înregistrată de către Primăria com. *****, r-nul Cahul, sub nr. 4, determinarea domiciliului copiilor minori, Munteniță Cristian, născut la data *****, IDNP: *****, Munteniță Emanuela, născută la data *****, IDNP: *****şi Munteniţă Daria, născută la data *****, IDNP: ***** cu mama acestora, Muntenită Maria, născută la data *****. IDNP: *****, încasarea din contul pârâtului Muntenită Dumitru, născut la data 29.11.1992. IDNP: *****, în beneficiul reclamantei Muntenită Maria, născută la data *****, IDNP: *****, a pensiei pentru întreținerea copiilor minori, Munteniță Cristian, născut la data *****, IDNP: *****, Munteniţă Emanuela, născută la data *****, IDNP: *****şi Munteniță Daria, născută la data *****, IDNP: *****, în mărime de 3 000 (trei mii) lei lunar pentru fiecare copil în parte, în

total suma de 9 000 (nouă mii) lei lunar, din data intentării acțiunii până la atingerea majoratului de către minori, încasarea cheltuielilor de judecată din contul pârâtului în beneficiul reclamantei suportate în cadrul prezentului proces judiciar, iar în cazul neprezentării reclamantei şi al reprezentantului acesteia, solicită examinarea cauzei în lipsă.

Argumentele pârâtului expuse în referința asupra cererii de chemare în judecată.

La data de 2 aprilie 2024, reprezentantul pârâtului Munteniță Dumitru, avocatul Apărece Oleg, împuternicit prin mandatul seria MA nr. 1879821 din 7 martie 2024, a înaintat referința asupra cererii de chemare în judecată înaintată de Munteniță Maria către Munteniță Dumitru cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere pentru copii minori, prin care a indicat că nu este de acord, din următoarele considerente:

Astfel că, invocând prevederile art. 62, 74-76 din Codul familiei, pct. 1 al Hotărârii Guvernului nr. 985 din 06.12.2023 privind stabilirea cuantumului salariului minim pe țară pentru anul 2024, prin care s-a stabilit că începând cu 1 ianuarie 2024, salariul minim pe țară în cuantum de 5 000 lei, precum și pct. 5 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova privind practica judiciară de soluționare de către instanțele judecătorești a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreținere pentru copii și alți membri ai familie nr. 4 din 15.04.2013, precum și conform ultimei informații prezentate de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, minimul de existență pentru copii cu vârsta cuprinsă între 1-6 ani constituie 2 279,6 lei, iar pentru copii cu vârsta cuprinsă între 7-17 ani, minimul de existență constituie 3 022 lei.

Respectiv în cazul copiilor, Munteniță Emanuela a. n ***** IDNP: *****şi Munteniță Maria, a. n ***** IDNP: ***** minimul necesar ce urmează a fi acordat de către fiecare părinte constituie 2 279,6 lei / 2 = 1 139,8 lei, iar în cazul copilului minor Munteniță Cristina, a. n ***** IDNP: *****, minimul necesar ce urmează a fi acordat de către fiecare părinte constituie 3 022 lei /2 = 1 511 lei.

Astfel, Munteniță Dumitru urmează să achite pensia pentru întreținerea copiilor minori în cuantum de 1 139,8 lei pentru Munteniță Emanuela, 1 139,8 lei pentru Munteniță Maria, 1 511 lei, pentru Munteniță Cristina în total: 3790.6 lei. Respectiv în medie pensia pentru un copil minor constituie aproximativ 1 264 lei.

Menționează că Munteniță Dumitru, contribuie la creșterea şi educarea copiilor minori, mai mult ca atât acesta contribuie financiar, fapt recunoscut și de către Munteniță Maria în cererea de chemare în judecată, unde menționează că „pârâtul în prezent acordă periodic ajutor pentru întreținerea copiilor".

La fel, invocând prevederile art. 123 din Codul de procedură civilă, susține că Munteniță Dumitru, este conștient de faptul că are obligația de a contribui la creșterea şi educarea copiilor inclusiv financiar. Totodată suma solicitată de Munteniță Maria este mult prea mare, acesta fiind în imposibilitate de a o achita, or Munteniță Dumitru în continuare își va onora obligațiunile de tată şi va contribui la creșterea şi educarea copiilor într-un mod activ.

Reieșind din informația Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova referitor la minimul de existență pentru copii, cât și conform practicii judiciare, inclusiv Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova privind practica judiciară de soluționare de către instanțele judecătorești a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreținere pentru copii și alți membri ai familie nr. 4 din 15.04.2013, considerăm echitabil ca

cuantumul pensiei de întreținere solicitat pentru copii minori să fie stabilit în mărime de 1 300 lei pentru fiecare copil.

Argumentele participanților la proces în cadrul ședinței de judecată.

În cadrul ședinței de judecată, **reclamanta Munteniță Maria**, înștiințată legal despre locul, data şi ora ședinței, nu s-a prezentat, însă interesele acestuia fiind reprezentate de **avocatul Berescu Andrei,** împuternicit prin mandatul seria MA nr. 1574847 din 26.08.2023, care fiind prezent în cadrul ședinței de judecată, a susținut integral cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea ei în totalitate.

În cadrul ședinței de judecată, **pârâtul Munteniță Dumitru**, înștiințat legal despre locul, data şi ora ședinței, nu s-a prezentat, însă interesele acestuia fiind reprezentate de avocatul Apărece Oleg, împuternicit prin mandatul seria MA nr. 1879821 din 7 martie 2024, care fiind prezent în cadrul ședinței de judecată, a indicat că pârâtul este de acord susținut parțial cererea de chemare în judecată, indicând că pârâtul este de acord cu desfacerea căsătoriei, cu stabilirea domiciliului copiilor minori cu reclamanta, însă nu este de acord cu cuantumul pensiei de întreținere și cu încasarea cheltuielilor de judecată, explicând că pârâtul contribuie la întreținerea și educația copiilor minori. Pârâtul este de acord să achite pentru fiecare copil suma de 1 300 lei o sumă optimă din minimul de existență, deoarece ambii părinți urmează să contribuie la întreținerea copiilor minori, ce ține de cheltuielile de judecată consider că suma de 10 000 lei este o sumă exagerată reieșind din complexitatea cauzei, este o cauză simplă și solicit să fie respinsă acestă cerință, la fel și încasarea taxei de stat de respins și să fie puse în sarcina reclamatei, deoarece nu a respectată procedura prealabilă.

Reprezentantul Structurii Teritoriale de Asistență Socială Cahul, înștiințat legal despre locul, data și ora ședinței, nu s-a prezentat, însă prin cererea înaintată prin intermediul Secției Evidență și Documentare Procesuală a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir la data de 05 februarie 2025, a solicitat examinarea cauzei în lipsa acestuia și a prezentat avizul-concluzie nr. 36/PC-CH din 03 februarie 2025, conform căruia Autoritatea Tutelară Teritorială, examinând documentele prezentate, susține cererea reclamantei Munteniță Maria către Munteniță Dumitru cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori Munteniță Cristian, născut la *****, Munteniță Emanuela, născută la ***** și Munteniță Daria, născută la *****.

Aprecierea instanței de judecată.

Examinând materialele cauzei, ascultând explicațiile participanților la proces, concluzia reprezentantul Structurii Teritoriale de Asistență Socială Cahul, examinând materialele prezentate și studiind materialele dosarului, instanța de judecată consideră că acțiunea urmează a fi admisă parțial, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 118 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Din textul art. 121 Cod de procedură civilă, rezultă că, Instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la

îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Potrivit art. 130 alin. (1)-(2) Cod de procedură civilă, Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege şi nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, Hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Conform art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, La deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

Articolul 241 alin. (1) Cod de procedură civilă, prevede expres că, Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în numele legii.

Hotărîrea judecătorească trebuie să corespundă tuturor normele de drept, să fie clară, înţeleasă de părţile implicate în litigiu şi să răspundă în mod sigur şi expres la toate cererile şi obiecţiile formulate de reclamant şi pârât (Principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84) 5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcţionării justiţiei, adoptate de Comitetul Miniştrilor al Consiliului Europei la 28.02.1984).

În cadrul examinării cauzei, cu certitudine s-a constat faptul că, la 17 iunie 2015, la Primăria *****, r-nul Cahul a fost înregistrată căsătoria între reclamanta Munteniță Maria și Munteniță Dumitru, fapt despre care a fost trecut în registrul actelor de stare civilă la nr. 4 (f. d. 10).

Concomitent, s-a stabilit că reclamanta Munteniță Maria și pârâtul Munteniță Dumitru sunt părinții copiilor minori Munteniță Cristian, născut la *****, IDNP: *****, Munteniță Emanuela, născută la *****, IDNP: *****și Munteniță Daria, născută la *****1, IDNP: *****, fapt confirmat prin certificatele de naștere seria NA-VI nr. 2337199 eliberat la data de 15 februarie 2016 de către Primăria *****, r-nul Cahul, seria NA-VI nr. 2869858 eliberat la data de 15 februarie 2008 mai 2018 de către Primăria *****, r-nul Cahul și respectiv seria NA-VI nr. 3612722 eliberat la data de 20 ianuarie 2022 de către Serviciul Stare Civilă Cahul (f. d. 13-15).

Din conţinutul cererii de chemare în judecată depusă de reclamanta Munteniță Maria, dar şi din circumstanţele constatate pe parcursul examinării prezentei cauze civile rezultă că căsătoria dintre părţi a eşuat, iar soţii nu mai locuiesc împreună.

În conformitate cu prevederile art. 36 alin. (1) din Codul familiei, în baza acordului comun al soţilor, în cazurile în care între aceştia nu există neînţelegeri referitoare la partajul proprietăţii comune în devălmăşie, la întreţinerea, educaţia şi domiciliul copiilor minori comuni sau la întreţinerea unuia dintre soţi, căsătoria este desfăcută la organul de stare civilă în a cărui rază teritorială se află domiciliul unuia dintre soţi. Soţii participă la desfacerea căsătoriei în condiţiile Legii nr. 100/2001 privind actele de stare civilă.

Conform dispoziţiilor art. 37 din Codul Familiei, dacă soţii au copii minori comuni şi nu au ajuns la un acord privind întreţinerea, educaţia şi domiciliul acestora sau în lipsa acordului la divorţ al unuia dintre soţi, cu excepţia cazurilor prevăzute la art. 36 alin. (2), desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească. Desfacerea căsătoriei are loc pe cale

judecătorească şi în cazurile când există acordul la divorţ al ambilor soţi, însă unul dintre ei refuză să se prezinte la organul de stare civilă pentru soluţionarea problemei. Instanţa judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sânt imposibile. Dacă, în procesul examinării cererii de desfacere a căsătoriei, unul dintre soţi nu-şi dă acordul la divorţ, instanţa judecătorească va amîna examinarea cauzei, stabilind un termen de împăcare de la o lună la 6 luni, cu excepţia cauzelor de divorţ pornite pe motivul violenţei în familie confirmate prin probe. Dacă măsurile de împăcare nu au dat efecte şi soţii continuă să insiste asupra divorţului, instanţa judecătorească va satisface cererea respectivă.

Se atestă că, căsătoria nu poate fi menţinută, în condiţiile în care unul dintre soţi nu este de acord cu aceasta.

Instanţa enunţă că, în prezentul litigiu, s-a constatat cu certitudine că, soţii Munteniță Maria și Munteniță Dumitru, nu mai duc o viaţă în comun, locuiesc separat, iar viaţa de familie a eşuat. Astfel, stabilind că, atât Munteniță Maria, cât şi Munteniță Dumitru au optat pentru adoptarea unei soluţii de desfacere a căsătoriei şi nu mai doresc menţinerea căsătoriei, instanţa de judecată conchide asupra temeiniciei pretenţiei formulate de reclamanta Munteniță Maria cu privire la desfacerea căsătoriei, urmând a fost pronunţată o soluţie de desfacere a căsătoriei, aşa cum indică şi art. 37 alin. (5) din Codul familiei.

Conform art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rând de interesele acestuia.

Potrivit art. 62 alin. (1) şi (3) Codul familiei, drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinţii nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului. Toate problemele privind educaţia şi instruirea copilului se soluţionează de către părinţi de comun acord, ţinându-se cont de interesele şi de părerea copilului.

Din dispoziţiile art. 16 din Legea privind drepturile copilului, fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceştia, cu excepţia cazurilor în care despărţirea de un părinte sau de ambii părinţi este necesară în interesul copilului.

Reieşind din dispoziţiile art. 63 alin. (1) - (3) Codul familiei, în cazul când părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. Dacă un atare acord lipseşte, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa judecătorească, ţinându-se cont de interesele şi părerea copilului (dacă acesta a atins vârsta de 10 ani). În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vârsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltare copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.). La determinarea copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecărei dintre părinţi.

Conform art. 17 din Legea privind drepturile copilului, copilul separat de un părinte sau de ambii părinţi, care locuieşte în Republica Moldova sau în oricare altă ţară, are dreptul să întreţină relaţii personale şi contacte directe regulate cu cei doi părinţi ai săi, dacă aceasta nu contravine intereselor lui.

Prin prisma art. 64 alin. (1) Codul familiei, părintele care locuieşte împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil şi celălalt părinte care locuieşte

separat, cu excepţia cazurilor când comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică şi psihică.

Totodată, conform art. 9 alin. (1) şi (3) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului adoptată la New York la 20 noiembrie 1989, statele părţi vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinţii săi împotriva voinţei lor, cu excepţia situaţiei în care autorităţile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi în conformitate cu legile şi procedurile aplicabile, că această separare este necesară în interesul superior al copilului. Statele părţi vor respecta dreptul copilului care a fost separat de ambii părinţi sau de unul dintre ei de a întreţine relaţii personale şi contacte directe cu cei doi părinţi ai săi, în mod regulat, exceptând cazul în care acest lucru contravine interesului suprem al copilului.

În speţă, instanţa reiterează prevederile art. 18 alin. (1) din Convenţia susmenţionată, care stabilesc că, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au responsabilităţi comune pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Părinţii sau, după caz, reprezentanţii săi legali sunt principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului. Aceştia trebuie să acţioneze, în primul rând, în interesul suprem al copilului.

Interesul superior al copilului este singurul criteriu după care instanţa se călăuzeşte pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părinteşti. Pentru a-l determina trebuie să se ţină seama de întregul complex de împrejurări menite să asigure copilului o dezvoltare fizică, morală şi intelectuală armonioasă, interesând nu numai posibilităţile materiale ale părinţilor ci şi vârsta copilului, comportarea părinţilor înainte de separare, gradul de ataşament şi preocupare pe care l-au manifestat faţă de copil, precum şi legăturile afective ce s-au stabilit între părinţi şi copil, între copil şi alţi membri ai familiei extinse.

Reieşind din conţinutul normei art. 63 Codul familiei, cât şi jurisprudenţa naţională, la identificarea interesului copiilor minori, în cazul stabilirii domiciliului la unul dintre părinţi după divorţ, urmează a fi luate în consideraţia următoarele criterii: vârsta copilului, posibilităţile părinţilor de a asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală şi morală; ataşamentul părinţilor faţă de minor, precum şi a minorului faţă de părinţi; grija manifestată de părinţi faţă de copil în timpul convieţuirii şi după despărţire.

La caz, se constată că, copiilor minori, Munteniță Cristian, născut la *****, Munteniță Emanuela, născută la *****, și Munteniță Daria, născută la *****1, al căror domiciliu se solicită a fi determinat, au o vârstă fragedă, vârstă la care copiii nu pot conştientiza pe deplin acţiunile acestora, având nevoie de supraveghere, întreţinere, dragoste şi educaţie din partea părinţilor.

Prin urmare, având în vedere vârsta fragedă a copilului, ataşamentul faţă de fiecare dintre părinţi dar şi posibilităţile părinţilor de a-i crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală, luând în considerare că Autoritatea Tutelară Teritorială a Structurii Teritoriale de Asistență Socială Cahul, în avizul-concluzie a susținut pretenția reclamantei privind stabilirea domiciliului copiilor minori cu ultima, precum și având în vedere faptul că pârâtul Munteniță Dumitru a fost de acord cu stabilirea domiciliul copiilor minori Munteniță Cristian, născut la *****, Munteniță Emanuela, născută la *****, și Munteniță Daria, născută la *****1 cu mama acestuia, reclamanta Munteniță Maria, instanţa consideră necesar de a stabili domiciliul copiilor minori: Munteniță Cristian, IDNP: *****, Munteniță Emanuela, IDNP: *****și Munteniță Daria, IDNP: *****, cu mama Munteniță Maria, IDNP: *****.

Aşadar, reglementările menţionate determină că, conform legislaţiei, ambii părinţi au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copilului minor.

Conform art. 74 din Codul familiei, rezultă că, părinţii sânt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Conform art. 75 Codul familiei, Pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.

Din sensul art. 75 din Codul familiei rezultă că, starea materială reprezintă situaţia socioeconomică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex.: capacitatea de muncă, studiile, etc.). Starea familială defineşte conjunctura şi relaţiile persoanei (părintelui) în interiorul comunităţii umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie, precum: numărul copiilor, a persoanelor aflate la întreţinere, etc. Sintagma alte circumstanţe importante, stipulată la finalul normei disputate, extinde sfera de aplicare a art. 75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă care se pot potrivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanţei de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate supra (ex.: chestiuni de ordin medical).

Întru respectarea prevederilor menţionate mai sus, urmează a ţine cont de principiului interesului superior al copiilor, consacrat la art. 9 din Convenţia cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menţinerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinţi care nu se află în relaţie de căsătorie precum şi de proporţionalitatea cuantumului pensiei de întreţinere pentru fiecare copil în parte.

Instanţa de judecată menţionează că, obligaţia părinţilor de a-şi întreţine copiii minori este o obligaţie fundamentală, consfinţită în art. 48 alin.(2) din Constituţia Republicii Moldova care expres prevede că, părinţii au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor.

Instanţa de judecată a constatat că, între părţile la proces nu există un acord referitor la întreținerea copiilor minori, fapt ce denotă că, cuantumul pensiei pentru întreţinerea copiilor minori Munteniță Cristian, născut la *****, Munteniță Emanuela, născută la *****, și Munteniță Daria, născută la *****1, urmează a fi stabilit de către instanţa de judecată.

Este de menţionat că, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Această obligaţie ocupă, prin finalitatea sa, un loc central în cadrul raporturilor patrimoniale dintre părinţi şi copii, întrucât ea a fost instituită în special pentru a asigura bune condiţii materiale de creştere şi de educare a minorilor.

Temeiul de bază al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor părinţilor şi copiilor este apariţia (naşterea) copiilor de la părinţii acestora, certificată în ordinea prevăzută de lege. Apariţia raporturilor părinteşti este precedată de: faptul naşterii copilului; faptul ce ţine de legătura de

rudenie; stabilirea apariţiei copilului în modul prevăzut de legislaţie. Obligaţia de întreţinere a copiilor minori de către părinţi este o obligaţie primordială a membrilor de familie între care pot exista anumite raporturi de întreţinere.

Obligaţia de întreţinere, de cele mai multe ori, este realizată fără nici o incursiune în viaţa familiei, adică în situaţia în care familia din diverse motive se destramă şi părinţii nu mai locuiesc împreună, ei pot încheia un contract privind modul de plată şi cuantumul mijloacelor pentru întreţinerea copilului. Dacă întreţinerea nu se plăteşte în mod benevol şi nici nu există un contract privind plata întreţinerii pentru copii, pensia de întreţinere se încasează în baza unei hotărâri judecătoreşti. În temeiul acesteia, debitorii obligaţiei de întreţinere vor fi obligaţi să ofere copiilor întreţinerea necesară.

Astfel, instanța de judecată, relatează că, minimul de existenţă reprezintă volumul minimal de produse şi servicii, necesare pentru satisfacerea cerinţelor primordiale, asigurarea menţinerii sănătăţii şi susţinerea vitalităţii omului. Mărimea minimului de existenţă se calculează prin însumarea mărimii valorice a coşului alimentar, a cheltuielilor pentru procurarea mărfurilor industriale şi pentru achitarea serviciilor prestate, precum şi a mărimilor primelor şi contribuţiilor obligatorii.

La stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, în orice caz, instanța urmează să țină cont în primul rând de dreptul copiilor de a beneficia de o întreținere corespunzătoare, precum și de interesele acestora, și nu doar a unora dintre ei.

Astfel că, referitor la pretenţia reclamantei privind încasarea pensiei pentru întreţinerea copiii minori: Munteniță Cristian, născut la *****, IDNP: *****, Munteniță Emanuela, născută la *****, IDNP: *****și Munteniță Daria, născută la *****1, IDNP: *****, instanţa la fel, o consideră întemeiată parțial.

Totodată, cu referire la faptul comunicat instanței de către pârâtul Munteniță Dumitru, precum că nu este de acord cu cuantumul pensiei pentru întreținerea copiilor minori așa cum nu are venituri constante, instanţa relatează că acesta nu a porbat prin careva dovezi cele invocate.

Instanţa de judecată, călăuzindu-se de normele legale sus-citate, ţinând cont de vârsta copiilor, ținând cont de faptul că, răspunderea pentru creşterea şi asigurarea dezvoltării copiilor revine în primul rând părinţilor, aceştia avand obligaţia de a-şi exercita drepturile şi de a-şi îndeplini obligaţiile faţă de copil, ținând cont de faptul că, părinţii au îndatorirea de a creşte copiii minori în condiţii care să asigure dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală şi socială în mod deplin, luând în considerație că domiciliul copiilor minori Munteniță Cristian, născut la *****, Munteniță Emanuela, născută la *****, și Munteniță Daria, născută la *****1, a fost stabilit cu mama acestuia Munteniță Maria, iar venitul tatălui Munteniță Dumitru nu poate fi stabilit cu certitudine, instanța de judecată, în scopul respectării interesului superior al copiilor, judecând în echitate, consideră parțial întemeiată cerința reclamantei privind încasarea pensiei pentru întreţinerea copiii minori: Munteniță Cristian, născut la *****, IDNP: *****, Munteniță Emanuela, născută la *****, IDNP: *****și Munteniță Daria, născută la *****1, IDNP: ***** în mărime de 1 850 (una mie opt sute cincizeci) lei lunar pentru fiecare copil, începând cu 13 octombrie 2023 şi până la atingerea majoratului de către copii, care se încadrează în cuantumul sumelor indicate de Biroului Naţional de Statistică, luând în considerație nu în ultimul rând și faptul că, ambii părinți trebuie să contribuie la întreținerea copilului, fără a fi prejudiciate în acest sens interesele copiilor minori Munteniță Cristian, născut la *****, Munteniță Emanuela, născută la *****, și Munteniță Daria, născută la *****1.

Subsidiar celor relatate, instanța, va încasa de la Munteniță Dumitru, născut la 2*****, IDNP: *****, în beneficiul lui Munteniță Maria, născută la *****, IDNP: *****, pensie de întreținere pentru copiii minori: Munteniță Cristian, născut la *****, IDNP: *****, Munteniță Emanuela, născută la *****, IDNP: *****și Munteniță Daria, născută la *****1, IDNP: *****, în mărime de 1850 (una mie opt sute cincizeci) lei lunar pentru fiecare copil, începând cu 13 octombrie 2023 şi până la atingerea majoratului de către copii.

În conformitate cu art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit art. 83 Cod de procedură civilă, Taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Conform art. 94 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Având în vedere faptul că, reclamanta Munteniță Maria la înaintarea cererii de chemare în judecată a achitat taxa de stat în mărime de 140 lei, pentru pretențiile privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor, iar cererea de chemare în judecată a fost admisă în această parte, se va dispune compensare acestor cheltuieli.

Conform art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, Din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: cheltuielile de asistenţă juridică.

Conform art. 96 alin. (1) și (11) Cod de procedură civilă, stabilește că, Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Reclamanta în cadrul examinării cauzei a fost reprezentată de avocatul Berescu Andrei, motiv pentru care a fost solicitată și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 10 000 lei, potrivit bonului de plată seria QL nr. 498161 din 20 mai 2024, cheltuieli care urmează a fi compensate parțial, or cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a. dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b. copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; c. listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

Pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, instanța va mai ţine cont de: a. complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; b. aportul avocatului la soluţionarea cauzei; c. timpul şi munca depusă de avocat; d. aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienţi specifici etc.); e. faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte

dosare; f. rezultatul obţinut; g. restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; h. natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; i. experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; j. justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; k. suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză; l. alţi factori, la discreţia instanţei."

Având în vedere cele relatate, instanța de judecată, constată că a fost prezentată lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul), iar complexitatae cauzei nu ar fi una impunătoare, ci mai degragă una medie, circumstanțe care determină doar compensarea parțială a acestor cheltuieli în mărime de 1 700 lei.

Potrivit art. 85 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanţii în acţiunile de încasare a pensiei de întreţinere.

Ținând cont că pretenția privind încasarea pensiei alimentare a fost admisă parțial, iar reclamnata este scutită de la plata acaestei taxe de stat, instanța va încasa în corespundere cu prevederile art. 87 alin.(1) pct. c) Cod procedură civilă, în conformitate cu care, valoarea acțiunii se determină din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an - în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere, de la pârâtul Munteniță Dumitru, în beneficiul statului, taxa de stat de la a cărei plată a fost scutită reclamanta la depunerea cererii, în mărime de 2547,97 (două mii cinci sute patruzeci și șapte) lei, 97 bani.

În conformitate cu prevederile art. art. 3,18 din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989, art. art. 38, 63, 74-76, 83 lit. b), Codul familiei, art. 48 alin. (2) din Constituţia RM, art. 94, 96, 98, 236, art. art. 238-241, art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se admite parțial acțiunea înaintată de Munteniță Maria către Munteniță Dumitru.

Se desface căsătoria încheiată la 17 iunie 2015, între Munteniță Dumitru, IDNP: ***** și Munteniță Maria, IDNP: ***** la Primăria com. *****, r-l Cahul și trecută în registrul actelor de stare civilă sub nr. 4.

Copia hotărârii cu privire la desfacerea căsătoriei, în termen de 3 (trei) zile de la rămânerea definitivă, se va transmite Instituției Publice "Agenția Servicii Publice", pentru efectuarea mențiunilor respective în registrul actelor de stare civilă.

Se încasează de la Munteniță Dumitru, născut la 2*****, IDNP: *****, în beneficiul lui Munteniță Maria, născută la *****, IDNP: *****, pensie de întreținere pentru copiii minori: Munteniță Cristian, născut la *****, IDNP: *****, Munteniță Emanuela, născută la *****, IDNP: *****și Munteniță Daria, născută la *****1, IDNP: *****, în mărime de 1850 (una mie opt sute cincizeci) lei lunar pentru fiecare copil, începând cu 13 octombrie 2023 şi până la atingerea majoratului de către copii.

Se stabilește domiciliul copiilor minori: Munteniță Cristian, IDNP: *****, Munteniță Emanuela, IDNP: *****și Munteniță Daria, IDNP: *****, cu mama Munteniță Maria, IDNP: *****.

Se încasează de la Munteniță Dumitru, IDNP: *****, în beneficiul lui Munteniță Maria, IDNP: *****, cheltuielile de judecată suportate sub forma taxei de stat achitate în mărime de 140 (una sută patruzeci) lei și 1700 (una mie șapte sute) lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru asistența juridică, iar în total suma de 1840 (una mie opt sute patruzeci) lei.

În rest, acțiunea se respinge ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu pct. 67 al Hotărârii Curții Constituționale, nr. 39 din 14.10.2017, privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin.(2) lit. d) și 38 alin.(4) lit. f) din Codul de executare al RM, prezenta hotărâre în partea încasării pensiei de întreținere, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

Se încasează de la Munteniță Dumitru, IDNP: *****, în beneficiul statului taxa de stat de la care plată este scutit reclamanta la depunerea cererii de chemare în judecată pentru încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori în mărime de 2547,97 (două mii cinci sute patruzeci și șapte) lei, 97 bani.

Prezenta hotărâre se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Se explică părţilor că, instanţa de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă participanţii la proces, în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, solicită în mod expres acest lucru. Termenul de 30 de zile este un termen de decădere.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Sud, sediul central Cahul în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Cahul (sediul Cantemir).

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Mihail OSADCII